

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO IV.

PETEK, 15. NOVEMBRA 1974

Št. 11

Zakaj

Zakaj vojna?
Zakaj v deželah sonca
ne poznajo besed o svobodi?
Zakaj na širokih poljih
odmirajo riževe bilke?
Na cestah postavljajo
barikade, na poteh
omahujejo črni ljudje.
Povsod mrtva dežela,
prah, povsod pepel.
Na vrtovih poteptane pomaranče,
po poljih pa veliko vode,
veliko vode, in po valovih reke
plavajo mrtva, iznakažena trupla.
Orožje pa raste,
razrašča se v velikanske
jeklene zmaje.
Razrašča se v velika,
široka temna obzorja.
Jekleni ptiči na nebu
so posejani na nebu in
trosijo smrt.
Zakaj polno otrok
v požganih domovih,

s preveč globokimi,
preveč očitajočimi pogledi.
Zakaj mora biti tako?
Vsi govorijo, kakšen lep jutri
bodo dali svojim otrokom,
da bodo ustvarili nov, lepši svet.
Vsi pravijo, da ne bo več vojn.
Ljudje slutijo presenečenja

v zraku.

Zakaj toliko žalostnih juter,
Zakaj vsako noč poletijo letala
z bombami nad dežele večne

pomladi?

Zakaj jokajo matere, ko jim
morijo otroke?

V nizkih slamnatih utah
sredi džungle pa živijo ljudje

v samoti,

tam ni civilizacije,
tam vlada mir in tam so ljudje

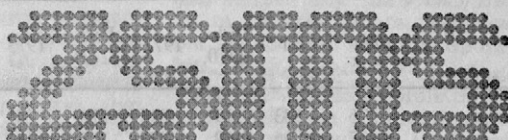
srečni.

Morda tudi tam nekoč pade
letalo,

da bo posejalo smrt... smrt
kakor drugje na svetu,

na vsem svetu, na vsem svetu
umirajo ZAKAJ?

Dežman Jana

9. kongres zveze socialistične mladine slovenije

Bili smo gostje mladine in občanov občine M. Sobota

Sklep 4. seje republiške konference ZSMS je bil, da bo 9. kongres ZSMS v času od 2. do 4. oktobra 1974 v Murski Soboti, oziroma Moravcih.

Na 9. kongres slovenske mladine smo se skrbno pripravljali tudi mladi naše občine. Delegati občinske konference ZSMS Radovljica so na zadnji seji konference potrdili tričlansko delegacijo mladih (Banko, Vodopivec, Malej), kateri smo še poleg treh (Faganel, Rozman, Andrejčič) tvorili delegacijo OK.

O naših nalogah na kongresu smo se pogovorili na skupni seji delegatov Gorenjske regije. Dobili smo konkretne naloge. Zadnji dnevi so nam v pripravah hitro minevali in že smo bili na poti v Moravce, kraj, ki je bil določen za 9. kongres. Zastave in napisi so naznanjali velik shod mladih v naslednjih dneh.

Nismo se še dobro odpočili od naporene vožnje, že se je začelo plenarno zasedanje. Po sprejetem programu dela 9. kongresa ZSMS, na katerem je sodelovalo 480 delegatov in 200 gostov iz domovine in tujine, je podal uvodne besede Ljubo Jasnič, predsednik RK ZSMS. V referatu »Nadaljnja vloga in akcija ZSMS v izgradnji samoupravne socialistične družbe« je spregovoril predvsem o nalogah nove enotne organizacije. Izhajal je iz nekaterih slabosti delovanja vseh organizacij, ki združujejo mladino. Med drugim je poudaril, da bo v pokongresnem obdobju ena naših prvih nalog doseči tesno medsebojno povezavo z vsemi družbenimi organizacijami, ki vključujejo mlade, saj nam to

do danes, kljub nekaterim uspehom, še ni popolnoma uspelo. Zavedati se moramo, da 9. kongres ZSMS ni kongres formalnega združevanja, temveč kongres menjanja vsebine dela vseh, ki

jih danes združuje in to na temelju kritičnih analiz mladinskih organizacij pred in po 21. seji predsedstva ZKJ in 29. seji CK ZMKS. V tej opredelitvi za graditev nove ZSMS pa je odločilno vlogo odigrala 3. konferenca ZKJ in pismo tov. Tita ter Izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

V drugem delu plenarnega zasedanja nam je spregovoril predsednik CK ZKS, tov. Franc Popit in to predvsem o nalogah celotne družbe, posebno pa še ZK, pri nadaljnjem socialističnem usmerjanju in organiziranju mladih. Poudaril je zlasti, da se mladi lahko odločeneje in brezkompromisno borimo za napredek naše družbe, saj še nismo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob
prazniku

29.
november

vsem članom
kolektiva čestita
uredniški odbor

Slavnostno za praznik republike

Velika občinska proslava v počastitev Dneva republike bo v sredo, 27. novembra ob 19. uri v Festivalni dvorani na Bledu. V programu, ki bo v pesmi in besedi popeljal poslušalce skozi junaško opojevo jugoslovanskih narodov, skozi štiri leta borb, herojstev, poniževanj, odrekanih, trpljenja, hrepenjenja in neomajne vere v jutro svobode, bodo nastopili moški pevski zbori iz Zasipa, Podnarta in Kroke, ženski pevski zbor »Murka«, učenci osemletk z Bleda, Bohinjske Bistrice, Gorij, Lesc, Lipnice in Radovljice, dramska skupina »Jutro« z Jesenic, dramska skupina »Almira«, recitatorji Delavske univerze iz Radovljice in vojaki garnizije Bohinjska Bela. Scenarij in režija sta v rokah Alenke-Bole Vrabčeve.

Rezultati poslovanja januar – september

Načrtovano zadolžitev za 9 mesecev letošnjega leta smo dosegli z naslednjimi indeksi:

Neto prodajna vrednost	%
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	116,05
TOZD Bled	118,97
TOZD Mojstrana	78,59
TOZD Podnart	117,94
Skupaj DO LIP Bled	117,06

Fiksni stroški proizvodnih enot	%
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	95,14
TOZD Bled	87,06
TOZD Mojstrana	85,53
TOZD Podnart	75,81
Skupaj DO LIP Bled	89,16

Kritje na pragu proizvodnih enot	%
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	243,73
TOZD Bled	185,52
TOZD Mojstrana	49,13
TOZD Podnart	150,97
Skupaj DO LIP Bled	198,83

Fiksni stroški	%
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	165,00
TOZD Bled	182,43
TOZD Mojstrana	85,56
TOZD Podnart	106,94
Skupne službe	138,88
Skupaj DO LIP Bled	152,20

Kritje na pragu TOZD	%
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	286,50
TOZD Bled	215,89
TOZD Mojstrana	12,62
TOZD Podnart	138,10
Skupaj DO LIP Bled	223,49

Planirano kritje za delovno organizacijo kot celoto, to je kritje na pragu delovne organizacije ob upoštevanju kritja stroškov skupnih služb in pokrivanja negativnih razlik v ceni osnovnih surovin in reprodukcijskih materialov je doseženo s 178,86 %.

Finančni rezultati III. tromesečja so ugodnejši od rezultatov I. polletja. Vse TOZD z izjemo Mojstrane, so dosegle

pozitivne finančne rezultate kljub temu, da so bremena dajatev raznim samoupravnim interesnim skupnostim in politično teritorialnim enotam, skratka zakonske obveznosti, porastle v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 148,57 %.

Težave, ki se porajajo so v tem, da nam rastejo zaloge gotovih proizvodov še v času sezone, kajti normalno bi le morale biti ob tem času manjše, ker je mrtva sezona šele pred nami. Zato bo naša prodajna služba morala vložiti nadpovprečne napore, da bi uspela preprečiti še večje kopičenje zalog in omogočala normalni obseg proizvodnje.

IZVOZ

Delovna organizacija je dosegla izvoz v višini \$ 4.218.788 ali 25 % več kot smo ga dosegli v enakem obdobju leta 1973. Poudariti moram, da planirane zadolžitve za to obdobje nismo dosegli, čeprav je bila zadolžitev z I. polletja še rahlo presežena, ker je gradbeništvo v državah uvoznikah naših proizvodov izredno omejeno in je ponudba proizvodov večja od povpraševanja tako, da smo tu že priča zniževanja cen. Zaradi vseh teh momentov imamo dejansko dosti slabe izglede za realizacijo sprejete letne zadolžitve.

Osební dohodki

Povprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega za 9 mesecev leta 1964 so bili naslednji:

	din	indeks 74/73
TOZD »Tomaž Godec« Boh. Bistrica	2.486.—	118
TOZD Bled	2.506.—	126
TOZD Mojstrana	2.458.—	111
TOZD Podnart	2.445.—	134
TOZD trgovina	3.202.—	107
Skupne službe	3.805.—	119
Skupaj DO LIP Bled	2.607.—	121

Izplačana masa osebnih dohodkov je v 9 mesecih za 342.888,39 din od dovoljene mase, izračunane po določilih samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov lesne industrije Slovenije. V kolikor bomo povečali ekonomske učinke v IV. tromesečju, potem bomo to prekoračitev izplačil lahko pokrili.

Ker je dostikrat govora o višini osebnih dohodkov v drugih strokah, vam za osebno orientacijo posredujemo naslednji pregled:

PRIMERJAVA — GIBANJA POVPREČNIH NETO OSEBNIH DOHODKOV NA ZAPOSLENEGA PO DEJAVNOSTIH V LETIH 1970 DO I-VI. 1974

Dejavnost	1970	1971	Ind. 71/70	1972	Ind. 72/71	1973	Ind. 73/72	I-VI 74	Ind. I-VI 1974/73	Ind. I-VI 74 povpr. 1970
SKUPAJ SR Slovenija	1.376	1.643	119	1.935	118	2.241	116	2.590	124	188
GOSPODARSTVO	1.337	1.596	119	1.885	118	2.194	116	2.531	123	189
NEGOSPODARSTVO	1.605	1.915	119	2.221	116	2.508	113	2.917	129	182
Industrija	1.284	1.538	120	1.820	118	2.139	118	2.481	123	193
Kovinska	1.297	1.514	117	1.766	117	2.062	117	2.406	124	186
Elektroindustrija	1.215	1.435	118	1.704	119	1.995	117	2.362	125	194
Lesna	1.208	1.422	118	1.708	120	1.986	116	2.321	124	192
Papirna	1.356	1.599	118	1.869	117	2.229	119	2.617	125	193
Tekstilna	1.064	1.317	124	1.644	125	1.948	118	2.211	120	208
Gozdarstvo	1.444	1.709	118	1.948	114	2.296	118	2.762	136	191

Bili smo gostje mladine...

(Nadaljevanje s 1. strani)
ujeti v spone praktizma in tradicionalizma.

V popoldanskem delu plenarnega zasedanja je sodelovalo še 16 delegatov in gostov, ki so v svojih razpravah nakazovali naloge mladih po posameznih področjih.

Naslednji dan je potekalo delo v štirih različnih komisijah. Delegati iz občine Radovljica smo bili dodeljeni v naslednje skupine:

— Vodopivec Zdenka, Rozman Drago, Malej Pavel smo bili v komisiji za družbenoekonomske odnose (DEO),

— Faganel Mojmir je bil v komisiji za organiziranost in razvoj,

— Banko Branko je delal v komisiji za krajevno samoupravo specializirane organizacije in JLA,

— Andrejčič Aleksander pa je delal v komisiji za vzgojo, izobraževanje, kulturo in idejnopolitično delo.

Z delom v komisijah smo začeli ob 9. uri. Komisija za DEO je bila najštevilnejša; to se je pokazalo tudi pri številu razpravljalcev. Dopolodne je trajala razprava do 13. ure, popoldne pa od 16. do 19.30. 42 delegatov je spregovorilo o problemih in lastnih organizacijah, nekateri pa so se lotili obravnavanja problematike v širšem merilu. Zaradi pomanj-

kanja časa smo nekateri svoje razprave oddali pisмено, le-te pa je predsedstvo pri sprejemanju sklepov upoštevalo. Največ razprav je bilo na temo kmetijske problematike, rudarstvu, manj razvitih območjih, problemih gozdarstva, kulture, štipendiranja, o aktivnih mladih komunistov, o organiziranju, o študijsko raziskovalnem delu, o informiranju, o odnosih ZM — sindikati. Kljub temu, da so razpravljali poglabljeno obravnavali posamezne probleme, ki se danes v ZM in družbi pojavljajo, pa se vseeno želimo omejiti na del razprave našega delegata tov. Rozman Draga, sekretarja občinske sindikalne konference pri Občinskem sindikalnem svetu Radovljica.

Ugotavlja, da je še vedno premajhno sodelovanje med družbenimi in družbenopolitičnimi organizacijami oziroma, da zasledimo navzočnost predstavnikov posameznih organizacij na mladinskih sestankih le tam, kjer je sodelovanje med ZM in posameznimi organizacijami dobro. Na sejah vidimo le predstavnike tistih organizacij, ki imajo z mladino stalen stik in na katere mladina lahko računa. Zavedati se moramo, da je dolžnost vseh predsednikov, da svoj čas posvetijo tudi drugim, to je mladinski organizaciji, kajti le na osnovi skupnih dogovorov sodelovanja

in akcij bomo lahko uspeli. Po novem se mora AMD ustanoviti z akti po načelu TOZD — OSS — AMD. Iz aktivna mladih delavcev pa je potrebno izvoliti v izvršne odbore sindikata toliko mladih delavcev, kolikor je odstotek zaposlenosti v delovni organizaciji.

Res da je ustanavljanje AMD v okviru OOS še vedno v teku, res pa je tudi, da je že v vsaki tretji OOS ustanovljen AMD. Več kot polovico aktivov v delovnih organizacijah je bilo ustanovljenih v zadnjem letu, od septembra 1973 dalje, torej se le pozna delo konference AMD pri OK ZMS. Kljub temu, da je k temu pripomogla nova organiziranost sindikatov, pa zaradi tega ne smemo zmanjševati vloge in pomena te konference. Posebno pozornost moramo posvetiti jesenskemu, pokongresnemu obdobju, ko bo morala večina sindikalnih organizacij izvesti občne zборе.

V tem obdobju nas čakajo naslednje naloge:

— zagotoviti zastopanost mladih v IO OOS,

— zagotoviti zastopanost mladih v samoupravnih interesnih skupnostih (SIS),

— nadalje ustanavljati osnovne organizacije ZSMS v TOZD, skladno s sprejetimi gradivi o reorganizaciji sindikatov,

— neposredno vključevati mlade delavce, ki so v vodstvih

OOS, v delo osnovnih organizacij ZSMS.

Po končanih referatih so predsedstva posameznih komisij izdelala zaključke na osnovi podanih razprav, katere smo naslednji dan sprejeli dodatno k resoluciji. Poleg resolucije smo na plenarnem zasedanju sprejeli še statut ZSMS, akcijski program, poročilo o delu RK ZSMS v obdobju med 8. in 9. kongresom ZSMS ter druga poročila. Izvolili smo tudi nove organe RK ZSMS, predsedstvo RK ZSMS, delegate za zvezni kongres ZSMJ ter predsednika in sekretarja RK ZSMS. Predsednik bo še vnaprej Ljubo Jasnič iz Jesenic, sekretar pa Mali Zdeno iz Kranja.

Čakalo nas je samo še slovo od pristrčnih gostiteljev, ki so se res potrudili, da nam je bilo udobno in lepo.

Malej Pavel

Reorganizacija ne pomaga dovolj

Pisci nove jugoslovanske ustave niso mislili, naj bi se temeljne organizacije združenega dela razvijale kot posebna podjetja. Njihov namen je bil drugačen. Z ustavno definicijo temeljne organizacije so želeli samoupravljanje čimbolj približati delavcem, ne pa pripeljati do tega, da bi se v vsakem delu delovne organizacije množilo uradništvo. Kajti uradniški aparat se lahko tudi v temeljni organizaciji pretvori v politično silo in sčasoma skuša vpreči kolektiv v svoj voz.

Ali to vse skupaj ne izpričuje, da bi morali danes več časa porabiti za nove odnose med temeljnimi organizacijami in skupnimi strokovnimi službami? S tem se danes ukvarjajo podjetniški vrhovi, močne skupine in posamezniki. Vendar ne za ceno, da temeljne organizacije same pridejo do lastnih služb.

Morda je izhod v pretvarjanju strokovnih služb v delovne enote. V tem primeru bi morali nekatere reči seveda temeljito spremeniti. S samo reorganizacijo se v bistvu reči ne menja.

Vsaj ta pouk se nam ponuja iz mnogih dobrih in slabih izkušenj iz preteklosti.

Delo in odgovornost

Ne moremo govoriti o varnosti z delom pridobljenih gmočnih dobrin družbe, če bomo nedisiplinirano, malomarno, neodgovorno, stihijsko obravnavali vsakodnevno delovno in družbeno disciplino.

Če se hočemo izkoptati iz gospodarskih težav nasploh in povečati storilnost delovne organizacije s solidno investicijsko močjo, moramo povečati učinkovitost proizvodnje. Prvi korak bo storjen s povečano odgovornostjo pri delu in odločanju. Samoupravna delitev dela se začne, ko ob odločitvi, kako organizirati organizacijo združenega dela, kako so oblikovane njene enote.

Dobra ali slaba organizacija se potem odraža skozi vse poslovanje OZD.

Razvoj TOZD ne sme biti zasnovan preveč šablonsko, formalistično. Ta tudi ni pogojen z enostransko zasnovano akcijo političnih dejavnikov. Razvoj mora temeljiti na načelih gospodarnosti v odnosu na specifičnost proizvodno-tehnološke strukture delovnih organizacij in na čistih ekonomsko-samoupravnih razmerjih med posameznimi deli OZD.

Poslovna politika OZD torej ne more sloneti na posameznikih, temveč so nujni organi, ki na temelju družbenoekonomskih posledic odločajo v konkretnih primerih. Kaj rado se dogaja, da posamezniki v OZD izrabljajo moč, ki jo imajo na svojem delovnem mestu. Zato je potreben demokratični nadzor nad njihovimi odločitvami, posebno tistimi, ki so daljnosežnega pomena.

Uveljavljati bo treba take oblike in metode delitve dela in enakovredno sodelovanje v upravljanju, da bo vsakdo osebno odgovoren za uspešnost dela na svojem delovnem mestu in za uspešno opravljanje svoje družbenopolitične in samoupravne funkcije.

Odgovornost za delovni proces in rezultate dela pa je mogoče uresničiti le s sistematizacijo delovnih mest, z natančno opredelitvijo delovnih dolžnosti in nalog. Opredeliti je tudi moralno politično dolžnost organov upravljanja. Uveljaviti je tudi materialno odgovornost v zvezi z nagrajevanjem po objektivno merjeni uspešnosti dela. Nagrajevanje po delu mora biti na stopnji, da bo vsakega delavca vzpodbujalo k prizadevanju in odgovornemu delu. S tem bo tudi zagotovljen maksimalni učinek za kolektiv v celoti.

Sklepi samoupravnih organov

SVET ZA DELOVNE NORME

1. Obravnaval je pritožbo na norme iz TOZD Mojstrana (DM: sortiranje, lepljenje in obrez vrat) in sklenil, da se obračuna OD za omenjena DM v mesecu septembru 100 %.
2. Potrdil je predlog začasnih normativov v TOZD Bohinj za oddelke: opažne plošče, pohištvo in mizarska delavnica.
3. Predlagal je šD vseh TOZD, naj v pravilniku o udeležbi delavcev na dohodku določijo posameznim delovnim mestom čas trajanja uvalne dobe za novospregate delavce, ker je do sedaj za vsa DM določena enaka uvalna doba.

SVET ZA IZOBRAŽEVANJE

1. Obravnaval je osnutek samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov občine Radovljica in ugotovil, da predlog osnutka samoupravnega sporazuma soglaša z republiškim sporazumom ter predlaga DS TOZD, da predlog osnutka obravnavajo na svoji seji in sprejmejo sklep, da DO LIP, lesna industrija Bled pristopi k predlaganemu samoupravnemu sporazumu.

Crta se stavek v 14. členu sporazuma, ki govori o štipendiranju v nerazvitih področjih.

Za podpisnika pristopne izjave predlaga svet, da imenuje DS Ivana Robiča, za delegate v skupno komisijo občine Radovljica pa Franca Mencingerja, Rafka Šolarja in Ivana Robiča.

2. Razpravljal je o predlogu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi temeljne interesne kulturne skupnosti Radovljica in dal nanj pripombe.

3. Potrdil je kvalifikacijo »priučen lesni delavec«, ki so jo opravili:

- Milena Prešeren
- Otorino Sorli
- Vera Smolej
- Milka Pogačnik
- Milena Bokal
- Anton Soklič
- Helena Ambrožič
- Marija Pokljukar st.

4. Na predlog mentorjev je pripravnikom ing. Francu Plemlju in Jani Dežman povečal obračunski postavki za 10 %.

SVET ZA REKLAMACIJO IN INVENTURE

1. Imenoval je komisije in podkomisije za redni letni popis vseh sredstev in virov sredstev.

2. Obravnaval je terjatev Anite Vrsar (kegljišče) in predlagal SDS, da terjatev v znesku 224.676,55 din odpiše.

Prav tako predlaga SDS, da odpiše terjatev Slovenijales Ljubljana v znesku 19.766.15 din.

Tako gospodarimo ...

Naša organizacija združenega dela je že tretje desetletje prisotna s svojimi kvalitetskimi izdelki na domačem trgu.

Z dolgoletnim poslovanjem si je med številnimi odjemalci uspela ustvariti renome in ime solidnega poslovnega partnerja.

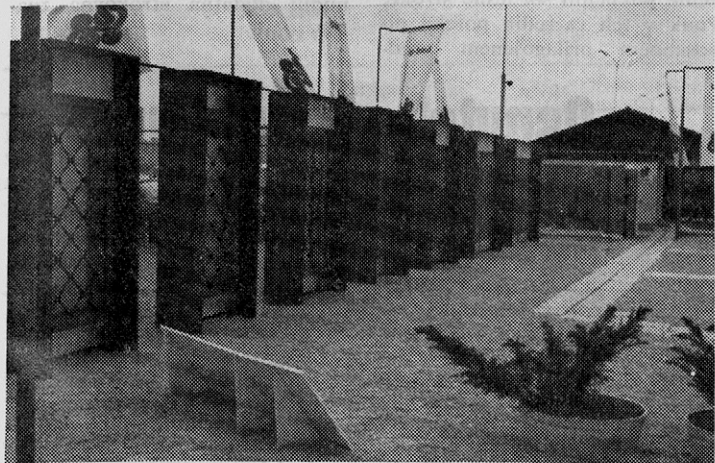
Zaradi pogostih družbenoekonomskih sprememb in ukrepov, smo bili primorani posvetiti veliko truda in poslovne morale, da smo težko pridobljene odnose ohranili na dokaj ustrezni ravni.

Ker so težave zaradi nenormalnega porasta proizvodnje v lesno industrijski veji iz dneva v dan večje, predvidevamo, da bomo pridobljeno in pripadajoče mesto težko obdržali.

dviganjem cen, čeravno vemo, da na poslovni uspeh vpliva tudi niz drugih faktorjev v proizvodnji in v nas samih.

Posvetiti je več pozornosti disciplini, produktivnosti, varčevanju z materialom in časom, opuščanje prekomernih sestankov, zlasti če so brez uspešnih zaključkov, investiranju v perspektivne artikke, skratka varčevati tam, kjer je smotno in efektivno.

Brez dvoma pa bi bilo treba vplivati tudi na zavest vsakega posameznega delavca, da bo v prvi vrsti v redu opravljal svoje delo, za katero odgovarja in je tudi nagrajen, kajti z vmešavanjem v njemu tuja delovna pod-

Neizbežna situacija in problematika je dovolj resna, zato želimo pravočasno vplivati na službe in odgovorne osebe, da z razumevanjem prisluhnejo zahtevam tržišča, da se skušamo približati kupcu tako s ceno, kot s kvaliteto in asortimanom, katerega prodaja je zagotovljena.

Pogosto grešimo, ker rešujemo rentabilnost in akumulacijo z

ročja največkrat bolj škoduje kot koristi.

Iz v nadaljevanju posredovanega rezultata dela prodajne službe na domačem trgu ter realizacije po sortimentih za obdobje od 1. 1. do 30. 9. 1974 je razvidno, da smo kljub neštetim težavam sicer objektivne narave, uspeli realizirati zadane naloge z uspehom in v splošno zadovoljstvo.

Pregled izvršitve plana prodaje od 1. 1. do 30. 9. 1974

Sortiment	Enota mere	Plan	Realizacija	izvrš. %
Stropne/stenske obloge		90.000	121.222	134,7
Vratna krila, lakirana	kom	7.500	12.393	165,2
Vratna krila, brušena	kom	—	12.798	—
Vratna krila, navadna	kom	33.000	50.056	151,6
Kompletna vrata, lakirana	kom	45.000	16.553	36,7
Kompletna vrata, brušena	kom	—	9.138	—
Kompletna vrata, navadna	kom	—	5.146	—
Vhodna vrata	kom	6.000	2.370	39,5
Garažna vrata, dvokrilna	kom	1.500	343	22,8
Garažna vrata, dvizna	kom	—	242	—
Okna, vrata — dalm. tip	kom	7.460	5.105	68,4
Okna tip Požarevac				
Gradbene plošče	m ²	60.000	160.317	267,1
ISO-SPAN	kom	532.500	468.752	88,0
Zagan les	m ³	—	386	—
Zamanje	prn	1.254	1.718	137,0
Sekano zamanje	prn	8.250	18.178	220,3
Zaboji	m ³	1.530	1.605	105,0

V nadaljevanju izvajanj si bom dovolil s posredovanjem problematike po artiklih, opozoriti na nekatere pomanjkljivosti ukrepe, katerih se bomo morali poslužiti v izogib težavam, katerim gremo vse bolj naproti.

PROBLEMATIKA

Z ozirom na interesantnost artikla, tako po povpraševanju trga, kot z ekonomskega vidika delovne organizacije, kaže proizvodnjo povečati, če le za to obstojajo možnosti. Tudi v bodoče je pričakovati ugodno prodajo, zato naj se pri sestavi plana proizvodnje za leto 1975 upoštevajo naše želje in postavi plan na realno količino.

Stavbno pohištvo

Glede na kritično situacijo v zvezi s prodajo za nas cenovno zanimivih artiklov, po drugi strani pa za tržišče dokaj nedostopnih pogojev zaradi visokih cen in nizke absolutne marže, smo bili primorani sprejeti nekatere ustrezne ukrepe v pogledu cen in pogoje prodaje. Glede na nenehno naraščanje zaloga finaliziranega stavbnega pohištva smo šli v akcijo, ki je slonela na temeljiti obdelavi tržišča z osebnim kontaktom na celotnem področju SFRJ. Obiskali smo 110 delovnih organizacij, katerih dejavnost je prodaja gradbenega materiala ter iskali možnost plasmaja tudi na nova področja. O uspehu te akcije zaenkrat še ne moremo dati ocene, vendar pa lahko trdimo, da je stik s tržiščem in ogled skladišč oziroma zaloga pri trgovski mreži potreben. Z ugotovitvijo, da so skladišča pri naših odjemalcih prekomerno založena s stavbnim pohištvo številnih drugih proizvajalcev, upravičeno iščemo rešitev in s skrbjo gledamo na hiperprodukcijo le-tega.

Če v ilustracijo povem, da so predvidene kapacitete proizvodnje vrat na področju Slovenije v letu 1975 2 milijona odprt in če vemo, da je slovenska proizvodnja v preteklih letih participirala od celotne jugoslovanske proizvodnje z 52 %, potem ta podatek opravičuje skrb glede bodočega plasmaja tega blaga.

V taki situaciji je pričakovati obvezno stagnacijo prodaje, ki bo imela za posledico polna skladišča pri kupcih in kopičenje zaloga pri proizvajalcih.

Na podlagi podanih okoliščin je nujno in takoj ukrepati na področju izbire novega proizvodnega programa, ki naj bi slonel na osnovi ponudb in povpraševanja, kako usklajevanju cen in prodajnih pogojev z ostalimi proizvajalci na domačem trgu. Da bi uspeli pravočasno premagati predvidene težave, je tudi v proizvodnji stremeti za čim večjimi količinami iskanih artiklov, zniževanju stroškov po enoti proizvodov ter za realizacijo proizvodnje sploh.

Zel bi opozoriti, da se bo iz te težke nenormalne situacije rešiti lahko le tisti, ki bo pravočasno ugotovil in ocenil stanje na trgu ter svojo proizvodnjo in prodajo prilagodil tržnim pogojem.

Stihijsko reševanje nam ne daje nobene garancije za uspeh, zavedati se moramo, da je to edini in izjemni trenutek, če še kaj lahko rešimo v svojo korist, kajti kdor bo v tej igri počasnejši, ne bo mogel več ali pa bo zelo težko nadoknadil zamujeno.

Prav zaradi tega se bomo morali v prodajni službi poslužiti enostavnejšega in hitrejšega načina dela:

— plasman finaliziranih kril bo vprašljiv toliko časa, dokler bo na trgu dovolj kompletnih finaliziranih vrat. Pri prodaji tega artikla se struktura kupcev bistveno menja, saj ni glavni potrošnik več trgovska mreža ampak mizarska in gradbena podjetja, ki izvajajo tudi vgrajevanje z montažo na objektih. Zaradi tega smo obiskali številne mizarske organizacije in jim ponudili finalizirana krila. Pokazali so zanimanje in interes s pripombo na razliko v cenah ostalih proizvajalcev. Dogovorili smo se, da jim bomo posredovali ponudbe in pri tem upoštevali njihove želje, da se cena zniža za stopnjo rabata, katerega oni ne morejo koristno uporabiti.

Mnenja sem, da se proizvodnja tega artikla ne forsira, temveč se v bodoče taka krila izdelujejo po že prejetih naročilih, oziroma fiksnih zaključkih.

Predlagam, da se program proizvodnje popestri s krili v hrastovem furnirju, kajti to je želja kupcev, oziroma tržišča. Ravno tako predlagam, da se v bodoče pri večjih naročilih finaliziranih vratnih kril upošteva toleranca izvenstandardnih dimenzij, predvsem pa, če je od tega odvisno ali se posel sklence ali ne.

— Kompletna finalizirana vrata so bila na trgu dobro sprejeta in ni bilo vprašanja njihovega plasmaja vse do 5. avgusta tega leta, ko smo občutno zvišali cene.

Glede na to, da v preteklem obdobju nismo zadovoljevali potreb trga so se naši številni kupci, kar je tudi razumljivo, preorientirali na druge proizvajalce ki pa jih še sedaj nudijo sicer za nianso slabše artikle, vendar po nižji ceni in pod ugodnejšimi nabavnimi pogoji, kar pa jim zagotavlja večji poslovni uspeh. Kljub težavam bi sedanjo situacijo ocenil kot trenutno.

Če bomo z voljo prisluhnili željam tržišča, lahko pričakujemo ugodno poslovanje, seveda v kolikor ne nastopijo večje nepredvidene težave ekonomske narave.

Gradbene plošče

Tekom leta 1974 je proizvodnja gradbenih plošč, zlasti v prvem četrtletju, stagnirala iz razumljivih vzrokov. Neizdržna situacija okoli zamrznjenih cen nas je primorala, da za ta artikel začnemo s postopkom za pridobitev novih cen. Po skrbno pripravljeni dokumentaciji nam je končno le uspelo legalizirati primerne cene.

Z normalno prodajo smo pričeli v mesecu aprilu, le-ta pa še danes teče neovirano.

Kupci so vglavnem trgovska mreža in gradbena podjetja, ki so z našimi ploščami zadovoljni in dajejo pozitivne izjave. Ta

pozitivnost se izraža v povečani produktivnosti v gradbeništvu, uporablja pa se zlasti pri organizirani, masovni in kompleksni gradnji, kar pa zmanjšuje stroške v tehniki opaževanja. Rezultat dela na področju gradbenih plošč za preteklo obdobje tega leta je pozitiven in je pričakovati realizacijo v višini operativnega plana, ki je postavljen z rebalansom v mesecu maju 1974.

Po realni oceni in ob sedanjih pogojih je predvidevati v letu 1975 iste prodajne možnosti kljub temu, da se na trgu pojavljajo nove kapacitete.

Naša gledanja so optimistična in osnovana, seveda če ne bo prišlo do dogodkov, ki bi jih bilo moč pripisati višji sili.

ISO-SPAN

Iso-span zidaki so v tekočem letu predstavljali problem prodaje zaradi prevelikega povpraševanja kupcev in izpada v proizvodnji. Tako stanje nas je prisililo, da smo že v prvem polletju reducirali dobavo ostalih trgovskih mreži, forsirali pa dobavo v prvi vrsti naši trgovini, gradbenim podjetjem in direktnim potrošnikom. Proizvedene količine so bile tudi odpremljene, plan pa izvršen le z 88 %.

Po 20. juniju, ko smo postavili novo zvišano ceno, se je med kupci začelo postavljati vprašanje, če je iso-span po ceni konkurenčen z ostalimi opečnimi izdelki. Vse bolj pogosto se slišijo pripombe na račun cen in je vprašanje, če je naš izdelek še ekonomičen in če ima še tiste prednosti pred ostalim tovrstnim materialom.

Odpreda poteka zaenkrat še normalno, vendar se čuti umirjenost trga, v glavnem zaradi upadanja gradbene sezone.

Ob pričakovanju ponovne korekture cen zaradi povišanja cen cementu, se postavlja vprašanje rentabilnosti gradenj z iso-span zidaki. Poznano nam je, da je cement danes drag element v proizvodnji iso-spana, še dražja pa je uporaba cementa pri zidavi za polnjenje zidakov.

Po objektivni presoji in ob upoštevanju zgoraj navedenih faktorjev, je v prihodnjem letu pričakovati stagnacijo prodaje iso-spana, kolikor cene ostalih opečnih izdelkov ostanejo na sedanjem nivoju.

Zagan les

Za dosedaj najbolj iskan in na trgu deficitaren artikel, t. j. žagan les smreke/jelke, povpraševanje upada. Ta trditev sloni na osnovnih ugotovitvah, saj so novoformirane cene zagarrantirale rednejšo preskrbo trga, potrebe pa so, spričo prihajanja v zimsko in za gradnjo neprimerno obdobje, manjše.

Predvidene količine za prodajo v tekočem letu bomo realizirali, ker so gradbena podjetja slabo založena s tem blagom.

Zaboji

Na videz neinteresanten artikel ni zanemarjati, ker tovrstno surovino tako najbolj vnovičimo. Ugotavljamo, da se zadnje čase proizvodnja zabojev postavlja na stranski tir, ker je artikel manj akumulativen od ostalih proizvodov v našem proizvodnem programu.

Mnenja sem, da nam ne kaže zapostavljati tržišča dokler ne razčistimo, kaj bomo počeli z napadajočo manj vredno surovino, kateri se ne moremo izogniti.

Poznano nam je, da so potrebe naših odjemalcev zabojev večje kot so naše kapacitete in da se naši zaboji uporabljajo v glavnem za embalaranje izvoznih artiklov, zato bi morali imeti pred očmi, da na tem področju lahko brez dodatnih investicij in z angažiranjem nekaj več delovne sile, zadostimo potrebam in se približamo porabnikom, saj le ti nimajo možnosti za eventuelno formiranje lastnih zabojarn.

Reklamacije

Če gledamo v celoti, lahko naše artikke ocenimo pozitivno, ker nimamo izrazitih prigovorov na kvaliteto, z izjemo iso-spana, (Nadaljevanje na 4. strani)

Seminar za člane samoupravnih organov

V sodelovanju z Delavsko univerzo iz Radovljice smo organizirali dva dnevna seminarja za člane samoupravnih organov v delovni organizaciji.

Teme seminarja smo izbrali na osnovi kratke ankete ter jih predložili v obravnavo in potrditev svetu za izobraževanje. Predavatelj pa je preskrbela Delavska univerza iz Radovljice.

Seminarja so se udeležili člani skupnega delavskega sveta, člani delavskih svetov TOZD, predsedniki zborov in predsedniki svetov.

Seminar je potekal za prvo grupo 18. in 19. oktobra ter drugo grupo 25. in 26. oktobra 1974 v domu Jelka — depandansi Šport hotela na Pokljuki.

Program seminarja je bil naslednji:

1. Vloga in pomen TOZD v našem samoupravnem sistemu —

predaval tov. Marjan Vrabec, pred. ObS ZS

2. Samoupravljanje kot temeljni družbeno ekonomski odnos, delegatski sistem in vloga zavestnih subjektivnih sil. — Predavala sta tov. Ferdo Bem, dipl. politolog prvi grupi, in tov. Milan Baloh, politolog drugi grupi

3. Gospodarski položaj podjetja LIP Bled v občini, njegove perspektive in možnosti združevanja v panogah lesne industrije — predaval tov. Jurij Hočevar, dipl. ing.

4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter delitev sredstev za splošno in skupno porabo — predaval tov. Marjan Zupan, dipl. oec.

5. Delovna zakonodaja in samoupravljanje v delovnih organizacijah — predaval je tov. Miran Bogataj, dipl. pravnik

6. Metode dela samoupravnih organov in obveščanje ter vloga samoupravne delavske kontrole — predaval je tov. Zdravko Troha, profesor

Posamezne teme so trajale po tri šolske ure. Predavanja so bila zanimiva. Po vsakem predavanju se je razvila živahna debata.

Prvega seminarja se je udeležilo 27, drugega pa 29 članov samoupravnih organov. Udeležba na seminarju je bila sorazmerno dobra, razen TOZD Mojstrana, iz katerega se seminarja ni nihče udeležil.

Na koncu seminarja smo izvedli kratko anketo, iz katere je razvidno, da je seminar uspel. Želja večine udeležencev je, da bi bilo podobnih seminarjev še več.

Blažević

Ustanovitev samostojne Tehniške šole za lesarstvo v Ljubljani

Povzetek glavnih podatkov iz referata tov. Cvete Peterce, dipl. ing., ki ga je podala na otvoritvenem sestanku novo ustanovljene Tehniške šole za lesarstvo v Ljubljani dne 13. septembra 1974.

Ker je bilo po osvoboditvi lesnoindustrijskih strokovnjakov razmeroma malo, je glede na hiter razvoj industrije v letih 1946/47 nastala zahteva po ustanovitvi posebnega lesnoindustrijskega odseka v okviru Tehniške šole v Ljubljani.

Ustanovitelj odseka je bilo leta 1947 takratno ministrstvo za industrijo LRS. Tako je bil lesni odsek prvi tovrstni odsek v Sloveniji, ki je začel izobraževati tehnični srednji kader za lesno industrijo.

Leta 1947 je bil prvi vpis učencev na odsek, in sicer se jih je vpisalo 42. Naslednja leta pa se je število vpisanih učencev stalno povečevalo. Občutno pa se je vpis učencev začel povečevati v zadnjih treh letih. Tako so v letošnjem letu na novo vpisali skupno 300 učencev redne šole. Število oddelkov (rednih, dislociranih in oddelkov za izobraževanje odraslih) se je torej povečalo v zadnjih letih za več kot 50 % in je tako lesni odsek s približno 800 učenci postal najmočnejši odsek na področju izobraževanja lesnih tehnikov v Jugoslaviji.

Ceprav je bil odsek po številu učencev (22 oddelkov redne šole), ki izobražujejo tehnični kader za lesno industrijo najmočnejši, je še vedno deloval samo kot odsek v okviru Tehniške šole za KMRLP, Nova Gorica in ostale Tehniške šole za lesarstvo v Jugoslaviji, ki so številčno precej šibkejša, pa so delovale kot samostojne šole. Te šole so se zaradi svoje homogenosti mnogokrat bolje razvijale kot ta odsek, katerega so zaradi heterogene sestave Tehniške šole za KMRLP mnogokrat hromili razni organizacijski in drugi problemi.

Ti problemi, s katerimi se je srečeval lesni odsek, so bili mnogokrat prikazani predstavnikom lesne industrije, ki so vedno kazali veliko zanimanje za šolanje kadra.

Tako je poslovno združenje »LES« 27. III. 1974 organiziralo v Mariboru poseben sestanek, katerega so se udeležili poleg zastopnikov industrije še predstavniki Zavoda za šolstvo SRS, Izobraževalne skupnosti SRS, nadalje predstavniki obstoječih lesnih šol iz Nove Gorice in Maribora ter tehniške šole KMRLP.

Na podlagi analitičnih referatov in diskusije se je na tem sestanku dokončno izoblikovalo skupno mnenje, da je treba sprejeti predlog poslovnega združenja »LES«, da se v Sloveniji ustanovijo trije lesarski šolski centri, in to v Mariboru, Novi

Gorici ter center Ljubljana — Škofja Loka.

Center Ljubljana — Škofja Loka naj bi nastal z združitvijo osamosvojenega lesnega odseka pri Tehniški šoli KMRLP v Ljubljani in poklicne lesne šole v Škofji Loki in sicer tako, da bi se najprej ustanovila samostojna Tehniška šola za lesarstvo, nato pa bi se združile s poklicno šolo v Škofji Loki.

V maju mesecu letošnjega leta so nato delavci na Tehniški šoli KMRLP izvedli referendum za osamosvojitve lesnega odseka. Po ugodnem izidu referenduma je skupščina mesta Ljubljane dne 28. VI. 1974 sprejela sklep o ukinitvi Tehniške šole za KMRLP in ustanovitvi dveh samostojnih šol, to je Tehniške šole za KMP in Tehniške šole za lesarstvo.

V skladu s potrebami in razvojnimi smermi lesne industrije bodo tudi spremenili smeri študija na šoli. Dosedaj so tehnike izobraževali v dveh smereh: primarni in finalni. Ker pa se je v dosedanjih izkušnjah pokazalo, da je primarna smer za potrebe lesne industrije preozka specializacija, so v letošnjem letu uvedli v prvi letnik samo študij finalne smeri in bodo s tem izobrazili enoten profil tehnika. Ker pa se od tehnikov zaradi vedno večjega razvoja finalne predelave lesa in uporabe drugih materialov zahteva vedno širše znanje, bodo skušali glede na želje in potrebe lesnih podjetij v četrtem letniku uvesti fakultativno izobraževanje za posamezne specialnosti, kot so plastika, tapetništvo ipd.

V šol. letu 1973/74 so uvedli tudi dvoletno šolanje za absolvente poklicnih šol lesne stroke. Pouk v teh razredih poteka po posebnem prilagojenem pred-

metniku, ki upošteva znanja, pridobljena v poklicni šoli. S takim načinom izobraževanja bodo v prihodnosti še nadaljevali.

Naslednja njihova naloga v prihodnjih letih bo, da bodo skušali uvesti kabinetni pouk, izpopolniti laboratorijsko opremo in na novo izdati skripta.

Nadalje bodo pričeli izvajati nov program strokovnih ekskurzij in počitniške prakse, tako da se bodo dijaki v štirih letih šolanja seznanili z načinom proizvodnje v vseh večjih lesnoindustrijskih podjetjih.

Razvijali bodo tudi izobraževanje lesnih delovodij, tako da bomo v učne načrte vnašali več tistega strokovnega znanja, kakršnega v sodobni industriji potrebuje delovodja.

Prav tako nameravajo pri delovodski šoli odpreti še oddelek za tapetniške delovodje, za kar imajo že potrjen profil in osnove predmetnika. V teh oddelkih bi izobraževali tapetniške delovodje za pohištveno stroko, vozno tapetništvo in dekoracije, za kar se kaže danes veliko zanimanje.

Da pa bodo vse to zmogli, je nujno, da se bodo v prihodnje učitelji še bolj strokovno izpopolnjevali.

Sprejeti nameravajo tudi sklep in napraviti program, po katerem naj bi se učitelji strokovnih predmetov v času šolskih počitnic strokovno izpopolnjevali v lesnih podjetjih, kjer naj bi se seznanjali z novostmi na vseh področjih.

Njihova želja je namreč, da se izobraževanje tehnikov in delovodij ne bi zaključilo takrat, ko diplomirajo na šoli, ampak da bi jim še pri delu v operativi nudili dodatna strokovna znanja.

Blažević

Osnutek na rešetu

Iz osnutka bomo dobili predlog samoupravnega sporazuma za združevanje v SOZD gorenjskega gozdarstva in lesne industrije.

Petnajstdnevna razprava je čas aktivnega dela vseh delavcev osmih delovnih organizacij Gorenjske, ki pripravljajo sebi in družbeni skupnosti zagotovila, da bodo združeni v delu in samoupravnem življenju oblikovali take pogoje dela, ki bodo dali najboljše rezultate.

Zato je vsak posameznik dolžan po svoji sposobnosti odgovorno prispevati, da bo sporazum tak, da ga bomo vsi uresničevali zavestno in s prepričljivo zavestjo solidarnosti in medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

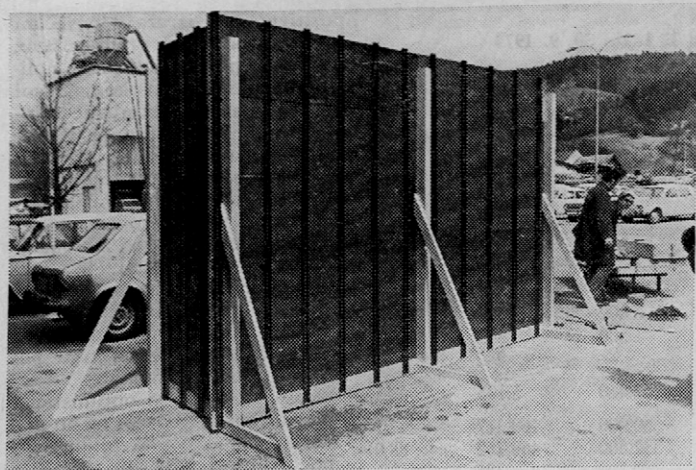
Besedilo sporazuma oplemenitimo z dobro voljo za sodelova-

nje in odvrzimo vse predsodke osebnega značaja, ki bi lahko, če so preveč obarvani z zapiranjem v »svoje in sebek«, utegnili škoditi prihodnosti, ki bo zahtevala še več nesebičnih naporov od kolektivov in posameznika.

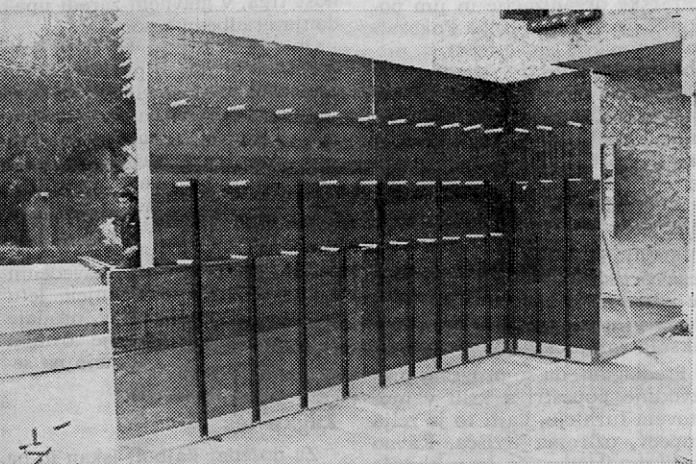
Skozi tako prizmo glejmo, ko bomo dali zeleno luč, da osnutek nadaljuje samoupravno pot preko križišč usklajevanja in končno do sprejemanja na zborih vseh delavcev.

Po tej skupni poti gorenjskega gozdarstva in lesne industrije krenejo vsi delavci gozdnih gospodarstev in kmetje — gozdni posostniki ter vsi delavci lesnih obratov — TOZD, ki skupno usmerjajo prvi korak k podpisu prvega sporazuma, k največjemu združevanju dela v teh panogah pri nas.

Jurij Hočevar

STIK 4

Tako gospodarimo...

(Nadaljevanje s 3. strani)

katerega kvaliteta in oblika stalno nihata.

Ce primerjamo prejete reklamacije s proizvedenimi in prodanimi količinami izdelkov v skupni masi in vrednosti, so le-te minimalne in ne predstavljajo problemov. Vsi artikli prihajajo iz proizvodnje skozi kvalitetno kontrolo, ki dvomljive izdelke pred odpremo izloči.

Morda ni odveč, če pripomnim še to, da bi se dalo v proizvodnji zmanjšati stroške po enoti z večjo pazljivostjo pri izdelavi in manipulaciji in na ta način bi se zmanjšal obseg popravil in porabe materiala, predno pride do končnega izdelka.

Sugestije in želje tržišča — prodaje

Po interesantnosti na trgu je povpraševanje po artiklih in zaenkrat ugodna možnost prodaje kot sledi:

1. Žagan les
 2. Stropne in stenske obloge
 3. Gradbene plošče
 4. Kompletna vrata z vezano ploščo
 5. Vratna krila z vezano ploščo
 6. Kompletna vrata finalizirana
 7. Garažna in vhodna vrata
 8. Okna in balkonska vrata vseh vrst
 9. Iso-span zidaki
 10. Vratna krila finalizirana
- Spredej navedni vrstni red je usklajen z ekonomiko podjetja

in danimi možnostmi plasmana na trgu.

Navedeni artikli naj služijo za usmerjanje proizvodnje in prodaje za leto 1974 in sestavo plana za leto 1975.

Plasman navedenih artiklov je v sedanjih pogojih zagotovljen. Za ostale proizvode, ki jih nisem navedel in so omembe manj vredni, ali so še v poskusni in razvojni fazi, obstaja realna možnost prodaje.

Likvidnost

Spričo povečane bruto realizacije po vrednosti je pričakovati prisotnost nelikvidnosti in porast dolžnikov. Povišanje cen naših proizvodov in prodaje v kvalitetnejše in dražje izdelke, bo spremljal problem plačil, kateremu bomo morali pravočasno posvetiti vso pozornost.

Za rešitev te situacije se bomo poslužili sistematične izterjave, seveda s primernimi posegi, kajti vršiti pritisek zaradi plačil in obenem ponujati blago je že v naprej na neuspeh obsojena akcija.

Zaključek

Želja in interes delavcev, ki so angažirani v prodajni službi domačega trga je, da bi pri reševanju prisotnih problemov sodelovali vsi člani delovne organizacije, še zlasti pa za to odgovorne službe in posamezniki, ker bo le tako mogoče premostiti težave, ki so postavljene pred nas.

Jirasek Zvonko

Iz tujih časopisov - na kratko ...

»HOLZ-KURIER«, Wien
Od 5. IX. 1974:

- Cenejša hlodovina smreke/jelke v avgustu. Če primerjamo ceno v januarju 1973 in jo primerjamo z indexom 100 %, je bila cena:
v juliju 1974	139,5 %
v avgustu 1974	133,1 %

Od 5. IX., 19. IX.
in 4. X. 1974:

- Cene žaganega lesa za dunajsko področje (fco vagon-žaga) v ösch/m³

	28. VIII.	11. IX.	2. X. 74
s/j: kl. 0/II, 16 +	2180—2280	2160—2260	2090—2200
0/III žagopad.	1980—2100	1960—2080	1880—1990
III/IV, 16 +	1750—1850	1700—1800	1570—1670
III/IV podmera			
24 mm	1700—1850	1650—1750	1530—1630
macesen: bulsi	2430—2630	2400—2600	2350—2550
T/II nežamano	2330—2530	2300—2500	2250—2450
T/II žamano,			
16 +	2380—2500	2350—2450	2300—2400

Od 19. IX. 1974:

- Cene hlodovine — avstrijski uvoz iz ČSSR (fco vagon avstrijska meja)

s/j: Klasa 2 a	750.— ösch/m³	(cca 640,00 din/m³)
2 b	780.— ösch/m³	(cca 665,00 din/m³)
3 a	810.— ösch/m³	(cca 691,00 din/m³)
3 b	850.— ösch/m³	(cca 725,00 din/m³)
4 in +	890.— ösch/m³	(cca 759,00 din/m³)

Preračunano po kurzu od 19. IX. 1974: 100.— ösch = 85,32 din

- Izvoz žag. les iglavcev iz Avstrije

	julij 1974	avgust 1974
v Italijo	15.855 m³	56.639 m³
v Zah. Nemčijo	17.409 m³	12.812 m³
Trst — tranzit	3.048 m³	1.798 m³
Belgijo	446 m³	557 m³
skupaj	176.758 m³	71.806 m³
	(100 %)	(40,6 %)

- Izvoz žag. lesa iglavcev iz Avstrije v Jugoslavijo
Primerjava I—III mesec

43.000 m³ : 129.000 m³ ali
(100 % : 300 %)

»HOLZ-ZENTRALBLATT«, Stuttgart
Od 2. X. 1974:

Pod naslovom »Konec booma v gradbeništvu« prinaša naslednje podatke:

- v 1972. letu je začeto z izgradnjo 836.000 stanovanj,
- v 1973. letu je začeto z izgradnjo 760.000 stanovanj,
- dokončanih novih stanovanj je bilo v 1973. letu 714.200 (rekordno število), v letu 1974 bo cca 500.000 (ocena do konca leta),
- ocenjuje se, da je do 1980. leta potrebno zgraditi maksimalno 250—300.000 novih stanovanj letno, kar pomeni, da predvidevajo za omenjeno obdobje zmanjšano izgradnjo za cca 60 %! (v primerjavi z letom 1973),
- kot posledico nastale situacije v gradbeništvu, omenja isti časopis (od 14. X. 1974) likvidacijo »Koppe-Gruppe«, največjega podjetja za izgradnjo stanovanj v Zah. Nemčiji.

Od 18. X. 1974:

- Rekordna proizvodnja žag. lesa iglavcev v 1973. letu (v mio m³)

	Potrošnja	Proizvodnja	Uvoz	Izvoz
Evropa	77,74	70,60	31,25	23,40
SSSR	97,00	105,00	—	8,00
Sev. Amerika	101,57	109,14	21,75	27,34

- Proizvodnja žag. lesa iglavcev po državah (v 000 m³)

	1972	1973
Svedska	12.595	13.434
Nemčija	7.535	8.040
Finska	7.295	8.040
Poljska	6.058	6.278
Francija	5.896	—
Avstrija	5.199	5.433
ČSSR	3.274	3.309
Romunija	2.888	—
Norveška	1.930	—
Jugoslavija	1.822	1.939
Turčija	1.816	1.946
Španija	1.770	1.934
Portugalska	1.750	1.950
Švica	1.475	1.450
SSSR	104.500	105.000
Kanada	31.995	34.867
USA	74.628	74.276

— Žagan les iglavcev (v 000 m³)

	IZVOZ		UVOZ	
	1972	1973	1972	1973
Svedska	8.425	9.379	Anglija	8.267
Finska	4.856	5.195	Nemčija	4.345
Avstrija	3.245	3.340	Italija	3.370
Romunija	1.409	—	Holandija	2.520
Poljska	777	765	Francija	1.729
ČSSR	607	653	DDR	1.410
Portugalska	452	643	Danska	1.446
Norveška	153	466	Madžarska	982
Jugoslavija	211	396	Španija	867
Nemčija	148	353	Belgija,	922
Francija	185	228	Luxemburg	1.000
Madžarska	173	182	Grčija	408
Kanada	22.794	23.217	Irska	462
SSSR	7.985	8.000	Norveška	271
USA	2.911	4.122	Jugoslavija	198

Italijanski časopis »IL SOLE 24 ORE«

Od 29. IX. 1974:

V analizi stanja na trgu z žaganim lesom omenja, da je cena za žag. les s/j (uvoz iz Avstrije) III/IV klase padla že na 1.900.—ösch/m³ (cca 67.500 Lit/m³), pri takojšnjem plačilu celo na 1.800.—ösch. Ista kvaliteta se je prodajala v marcu po 2.400—2.500.—ösch (cca 85.000—88.800 Lit). Cene hlodovine so padle že na 800—900 ösch/m³ (cca 28.400—32.000 Lit/m³. Pred parimi meseci je bila cena za isto blago 1.300.—ösch/m³ (cca 46.000 Lit/m³.

Iz zgornjega je razvidno, da so cene žaganemu lesu padle v kratkem času za več kot 20 % in cene hlodovini za cca 35 %.

Srečanje upokojencev

V sredo, 16. oktobra 1974, je delovni kolektiv LIP Bled povabil na tovariško srečanje naše upokojence. Srečanja se je udeležilo 121 upokojencev. Točno ob deseti uri dopoldne so pripeljali v TOZD Bled na Rečico avtobusi iz Bohinja, Gorij in Podnarta, iz Kranjske gore in Mojsrane pa kombi udeležence tega srečanja.

sodobni stroji in transportne naprave opravijo večino težaškega dela.

Udeleženci so bili navdušeni nad delom v žagalnici in občudovali urejeno skladišče žaganega lesa. Zanimali so se tudi za novo gradilišče, kjer bo delavnica za vzdrževalce in že dolgo časa potrebni in pričakovani ga-

Ostali iz bližnje okolice pa so že čakali na zbornem mestu pred novim obratom za proizvodnjo vrat. Udeležence je najprej pozdravil v imenu kolektiva vodja splošnega sektorja in jih povabil, da si ogledajo žago in nov obrat proizvodnje vrat. Vsi so si

silski dom. Se prijetneje preselečeni in še bolj navdušeni pa so bili, ko so vstopili v novo halo, kjer teče proizvodnja vrat. Lahko rečem, da so si zelo natančno ogledali halo, strojno opremo in naprave v njej, še s posebno pozornostjo pa tehnolo-

z zanimanjem ogledali najprej proizvodnjo in potek dela v žagi. Mnogi med njimi so pripovedovali, kako drugače in težje so morali delati v časih, ko so bili še stari polnojarmentiki in v žagalnicah še ni bilo transporterjev. Vse je bilo potrebno dvigati, prenašati in prevažati ročno. Danes pa v žagalnici cepina in vagonetov ne uporabljajo več, kajti

ški potek proizvodnje in samo delo. Soglasna je bila njihova izjava, ko so zapuščali halo, da je bilo res veliko narejenega, da je kolektiv napredoval, na kar so ponosni, kakor tudi veseli, da so delali v tem kolektivu, saj so s svojim delom tudi prispevali k takemu razvoju. Zazeleli so, da bi tudi v prihodnje tako napredovali. Kolektiv TOZD Bled jim

je v svoji obratni menzi pripravil okrepčilo, nato pa so si ogledali še slikarsko razstavo slikarjev občine Radovljica LIKOR. Na razstavi jih je sprejel in jim pojasnjeval dela posameznih avtorjev naš sodelavec Ciril Kraigher.

Po ogledu obratov in slikarske razstave so se udeleženci srečanja odpeljali z avtobusi na Poljuko, kjer je bilo skupno kosilo v Sport hotelu. Zanimiva je bila pot po asfaltirani cesti do Zatrnika in nato naprej, ko so nas pozdravile naletavajoče snežinke, na samem cilju pa je že pošteno snežilo. Tu je vse udeležence srečanja v krajšem nagovoru pozdravil direktor Jurij Hočevar, dipl.ing. in jim pojasnil delo v kolektivu ter jim zaželel dobro počutje z željo, da se prihodnje leto zopet srečamo.

V imenu vseh upokojencev pa se je zahvalil za lepo pripravljeno srečanje in za pogostitev tovariš Anton Skumavc.

Po končanem kosilu je udeležencem zaigral ansambel Karavanke Nika Kraigherja in veselo smo se zavrteli ob domačih višah in napevih. Odmori so bili priložnost za obujanje spominov, nekateri pa so izkoristili priložnost in se odšli kopat v bazen. Proti večeru so avtobusi popeljali udeležence srečanja proti njihovim domovom. Razšli smo se z željo po novem srečanju prihodnje leto.

Nova kvaliteta in nova vsebina

Dosedanje skupne razprave iz različnih delovnih področij gorenjskih gozdnih in lesnoindustrijskih podjetij so že pokazale, da iz sodelovanja in združevanja moramo zagotovo pričakovati celo vrsto prednosti, ki jih ni mogoče uresničiti z osamljenimi napor posameznih delovnih organizacij. Poleg članov iniciativnega odbora in sedaj razširjenega koordinacijskega odbora je v štirih strokovnih skupinah izmenjavalo mnenja in usklajevalo stališča že preko trideset strokovnih delavcev iz vseh sodelujočih delovnih organizacij. Še več pa je bilo usklajevanj in izmenjav mnenj med predstavniki družbeno političnih organizacij.

Dodobra smo si razgrnili obstoječe proizvodne programe, ki smo jih doslej le sem in tja po naključju neke zasledili. Seznanili smo se z vsemi kooperacijskimi sodelovanji. S problematiko, ki jo bomo združeni lažje reševali, smo se v podrobnosti spoznali in vemo, katere so smeri uspešnejšega reševanja.

Uskladili smo gledanja na razvoj in kratko in dolgoročne programe posamezne delovne organizacije. Sedanji proizvodni program gorenjske regije pa smo razdelili po nosilcih.

Nosilce smo izbrali po kriterijih, ki temelje na sedanjem obsegu proizvodnje. Po tem izhodišču je naša delovna organizacija predlagana za nosilca:

- primarne proizvodnje — iglavci in listavci,
- ladijske pode in obloge,
- za vrata in celotno pripadajočo opremo,
- za opazne plošče in elemente,
- za ISO-SPAN,
- za industrijske strešne konstrukcije in dekorativne lesene konstrukcije.

Biti nosilec pomeni, skrbeti tudi za optimalne rešitve, ki jih postavlja razvoj, programiranje in proizvodnja artikla. Torej nalaga funkcija nosilca tudi skrb in dolžnost za vso regijo.

(Nadaljevane na 6. strani)

Izgradnja novega krlišča v Bohinju

GG Bled in LIP Bled sta po temeljiti raziskavi prišla do zaključka, da bi se jima izplačalo izgraditi sodobno mehanizirano skladišče oblovin — hlodovine. Na podlagi take proučitve sta se oba samoupravna organa odločila za skupno investiranje novega krlišča v Boh. Bistrici.

Gradbena dela so se pričela že meseca aprila. Dela potekajo zadovoljivo in če bo šlo vse po planu, bo za Dan republike otvoritev novega krlišča.

Do sedaj so zaključena ali dela še v teku:

- planiranje in utrditev terena; dela zaključena,
- izdelava kanalizacijske mreže; dela zaključena,
- izdelava temeljev za strojno opremo; dela zaključena,
- polaganje asfalta; dela zaključena,
- urejevanje okolice; dela v teku,
- montaže strojnih naprav; dela v teku,
- montaža elektroinstalacij; dela v teku,
- gradnja komande stavbe; dela v teku,
- gradnja in montaža naprave za vskladiščenje in transport lubja v silos; dela v teku.

Površina novega krlišča bo cca. 22.000 m², kar bo zadoščalo za letno vskladiščenje 50–60.000

kubičnih metrov oblovin. Celotno skladišče je asfaltirano z debelino 10 + 2 cm debelo plastjo asfalta. Že v začetku je bilo tiho planirano, da bo otvoritev 29. novembra, odgovorni, ki se ukvarjajo z izgradnjo krlišča so še zmeraj prepričani, da bo do tega datuma realizirano.

Nastopajo pa naslednje težave: — komandni stavbi, ki je grobo izdelana manjka še fina obdelava sten, tal in montaža opreme,

— veliko dela je še pri montaži elektro in elektronskih naprav. Celotna oprema od tujih dobaviteljev je že prispela, vprašanje je samo, če bo možno vse v tem času montirati,

— položeni so vsi osnovni električni kabli, vprašanje je, če bo v tem času možno montirati trafostajo in ostale priključke.

Vsekakor pa so med samo gradnjo krlišča nastopale velike težave pri obratovanju žagalnice. Kljub temu, da sta se oba kolektiva tako kot LIP in GG trudila za planiran dovoz hlodovine so bile velike težave vsled slabega vremena, pomanjkanje manipulativnega prostora, transportnih sredstev za normalno obratovanje žagalnice. Le s skrajnimi silami obeh kolektivov kakor tudi z izvajalcem gradbenih del, se je zahvaliti za nemoten potek žagarske proizvodnje.

Kaj pridobimo z novim krliščem (lesna industrija):

— točno merjeno hlodovino na samem krlišču, neodvisno od subjektivnih faktorjev,

— točno odrejeno nadmero,

— pravokotno očeljeno hlodovino,

— čistejšo hlodovino,

— večjo količino odpadkov za kurjavo.

Pri vsem tem nisem našteval prednosti za gozdarstvo, ker jih ne poznam, vendar mislim, da so tudi tam velike prednosti.

Kljub temu, da ima lesna industrija velike prednosti, se bodo pojavile tudi težave, ki jih morda sedaj še ne poznamo in se bodo pojavile pozneje.

Morda eden prvih problemov se bo pojavil v tem, da bo tovarna dobivala veliko bolj sveže odpadke kot do sedaj. Vemo, da taki odpadki vsebujejo veliko več sladkorja kot suhi in da je to problem za nadaljnjo obdelavo teh odpadkov (Iso-span).

V letnih mesecih bo nastal višek odpadkov tako lubja kot žagovine. Razmisliti bo treba o nadaljnji predelavi teh odpadkov (briketiranje). Z izgradnjo novega krlišča bomo imeli pozitivne in negativne vplive; vendar mislim, da bodo pozitivni vplivi upravičili izgradnjo novega krlišča v Bohinju. **Vinko Čuden**

je enako pravico dobička, kot člani konzorcija (podjetja, ki so vključena v konzorcij).

Da bi poslovni odbor čim prej lahko črpal odobreno dinarsko in devizno posojilo in s tem pospešil izgradnjo Koble, je Krajevna skupnost Bohinjska Bistrica sklicala posvet vseh družbeno političnih organizacij v Bohinju, vsa podjetja in predstavnike skupščine občine Radovljica ter Turist progres Radovljica, kjer je bilo domenjano, da se vključijo v konzorcij za Koble, seveda če bodo podjetja za to, kar je pričakovati, saj so Bohinjci prvi dolžni podpreti akcijo, še podjetja: Komunalno podjetje Bohinj, Kovinoobrt Bohinjska Bistrica, GKZ Srednja vas, Kompas, hotel Stane Žagar, Turistično društvo Bohinj-jezero, Transturist Skofja Loka — hoteli Bohinj, Klavnica-mesarija Bohinjska Bistrica.

Poslovni odbor pa je že v pogovori, da pristopijo v konzorcij ali z članstvom ali z žirantstvom še naslednja podjetja: SGP Sava Jesenice, DINOS Ljubljana, Iskra Otoče, Almira Radovljica, Veriga Lesce, Bača Podbrdo, Soške elektrarne Nova Gorica in Salonit Anhovo ter SAP Ljubljana in Casino igralnica Portorož ter IBI Kranj.

Doslej so podpisala žirantstvo naslednja podjetja:

GG Bled	1.900.000.—
Elektro Kranj	200.000.—
Turist progres Radovljica	200.000.—

Pričakuje pa se, da bodo v kratkem podpisali pogodbo še naslednje firme:

Gradbeno podjetje Bohinj	200.000.— (en delež)
LIP Bled	1.000.000.— (pet deležev)
ZG Ljubljana	1.000.000.— (pet deležev)
Ljubljanske mlekarne	1.000.000.— (pet deležev)

Prezeti garancijo za posojilo se smatra tako, da v primeru, če bodoča TOZD Koble ob koncu poslovnega leta zaradi slabe zime ali katerikoli vzroka ne bi mogla v tistem letu plačati obveznosti iz anuitet do banke, bodo morali garant plačati namesto nje anuitete v najvišji vsoti din 23.618.— za en delež, če bo popolna izguba, oziroma toliko manj, kolikor bodo pokrite

Tako bi bilo skupno zbranih 27. 5garancij od 56 zahtevanih. Kre časa ni več veliko, bo treba z vključevanjem podjetij v konzorcij pohiteti s čemer bi bila sredstva dokončno zagotovljena z prvo etapo.

Dela na žičnici Kobra in njenih smučiščih so že praktično v zadnji fazi. V kolikor ne bo deževno vreme preveč oviralo dela, bodo za letos planirana dela, s čemer bodo smučarji že lahko smučali, ob prvo zapadlem snegu po 15. decembru letos. Vsi pogoji so, da bo stekla dvosedežnica Bohinjska Bistrica — Ravne (cesta) in Ravne (cesta) — Medjev rovt v skupni dolžini ca. 2000 metrov, nadaleje, kar je odvisno zgolj od vremena, vlečnica Ravne dolga 1000 m, postavitvev spod-

nje in zgornje postajne zgradbe ter zasilno urejeni parkirni prostori ob spodnji postaji žičnice. Pravkar pa je bil dobavljen stroj teptač, ki bo oskrboval smučarske proge, ki se prav sedaj dokončujejo v delokrogu GG Bled, GKZ Srednja vas in smučarskega kluba Bohinj.

Torej, smučarjem se v Bohinjski Bistrici končno odpirajo nova, tako težko pričakovana smučišča. Pričakovati je velik obisk zaradi izredno dobre lokacije, dobrih prometnih poti (cesta, železnica), zato se na to pripravljajo tudi gostinska podjetja in lastniki tujskih sob, kajti goste bo potrebno primerno sprejeti in jim nuditi to, kar tak gost zahteva.

ZJ

Tovariško srečanje

Srečanje upokoencev LIP je že postalo tradicionalno. Tokrat smo bili gostje TOZD lesne predelave Bled. Hvaležno smo se odzvali vabilu podjetja LIP, kateri so nas sprejeli na Rečici. Sešli smo se skupaj upokojeni člani kolektiva iz uprave, TOZD Bohinj, Bleda, Mojstrane, Podnarta, kakor tudi opuščenih obratov LIP Bled. Po programu je bil najprej ogled obrata. Vsi udeleženci smo si ogledali z zanimanjem celoten obrat in proces dela tovarne vrat, katerega nam je tolmačil tov. Robič, tov. Kocjanič in drugi. Seveda največ zanimanja je bilo in za nas povsem novo, oddelek za izdelavo vrat, posebno pa lakirnica. Upam si trditi, da smo bili vsi vžičeni in presenečeni. Vse novo — stavba kot stroji, brez prevelikega hrupa, vse utečeno in red. Tu si je vsak lahko ogledal, kar ga je

stave bi verjetno bile zaželeno, če bi bile prikazane delavcem v vseh TOZD.

Po ogledu razstave smo zasedli avtobuse in se odpeljali v neznanost. Kmalu smo ugotovili, da nas pot vodi na Pokljuko. Ko smo zapuščali Rečico je deževalo, proti Pokljuki je že snežilo. Bili smo vseeno dobre volje, kajti vedeli smo, da je izlet v dobrih rokah organizatorja in da je kot ponavadi vse dobro organizirano in preskrbljeno. Tako nas je prevzel pod okrilje in svojo domačnost Sport hotel. Po obilnem in dobrem kosilu ter posebni pozornosti direktorja hotela do nas upokoencev, nam je spregovoril tudi tov. direktor ing. Hočevnar. Za njegov govor in to srečanje se je zahvalil tov. Skumavec.

Nato seveda zabava, godba, ples, petje in kramljanje. Z zgodnjim mrakom smo se poslovili

najbolj zanimalo. Od vseh si dobil prijazne odgovore in pojasnila od delavca pri stroju, oddelkovodja, kakor od v.d. vodje TOZD in direktorja, ki so bili prisotni. Celoten vtis nas upokoencev je, da nas je ta »mlad« kolektiv delavcev sprejel kot za svoje, z vsem spoštovanjem, mi pa njih kot dobre ustvarjalne naslednike. Vtis je bil tak, če se lahko izrazim, da nismo le navadna ekskurzija, da je bilo to srečanje nas upokoencev z delavci te tovarne res pristržno in tovariško. Zato še enkrat hvala za vso prijaznost, ki ste nam jo izkazali.

Seveda brez presenečenj ne gre. Na malico je bila »zapoved«. V lepi jedilnici smo bili postreženi z dobrim obrokom malice. Po malici smo si ogledali slikarsko razstavo. Razstava je vsem ugajala, ker smo tukaj še spoznali naše slikarje, saj marsikateri še ni videl njihovih del, najsi bo iz Radovljice, Gorij, Bleda, Bohinja in od drugod. Take raz-

in zadovoljni odšli svojim »upokojskim« dnevom naproti in moralno podprti, da nismo pozabljeni.

Ne bom se zahvaljeval vsakemu posamezniku pri delu organiziranja našega srečanja, kateri so vložili svoj trud, da so nam pripravili lepo doživetje srečanja, ampak naj bo tudi zahvala celotnemu 850-članskemu kolektivu LIP Bled.

Prisrčne zahvale so poslali mnogi udeleženci srečanja. Naše nekdanje delavce — sedaj upokoence s sivimi lasmi in hrupnimi dlanmi — smo s to našo pozornostjo nepozabno razveselili. Čeprav nismo pričakovali zahval, smo bili vendarle le-teh veseli, saj so dandanes redke; v glavnem smo le priča negodovanja in kritikam, ničesar več ne znamo ceniti.

S tovariškim pozdravom in veliko uspeha pri delu

Ravhekar Miloš
— upokojenec

Nova kvaliteta in nova vsebina

(Nadaljevanje s 5. strani)

Z nosilci smo »pokrili« vso obstoječo proizvodnjo v regiji. Za nove proizvode ali programe pa bo na predlog TOZD odločal nosilec delavski svet SOZD Gorenjske, če bo šlo za nove pomembnejše artikole, ki jih ne vključuje sedanji program.

Posebnost vseh teh dogovorov in predlogov, pripravljenih za sprejemanje na samoupravnih organih pa je tudi v tem, da pri teh vprašanjih sodelujejo strokovni delavci gozdarstva in da

so vsa posvetovanja prav v tem dobila novo kvaliteto in da bomo v regiji vsa vprašanja reševali skupno, solidarno in samoupravno tudi s področja gozdnega in lesnega gospodarjenja, s ciljem, da obe panogi dvignemo na najvišjo raven.

Gozdni gospodarstvi Bled in Kranj sta nosilca za gorenjsko regijo po gozdno gospodarskih območjih,

— za gozdno gospodarjenje in biološko ter tehnično gozdno proizvodnjo. **J. H.**

OGNJENI ZUBLJI

Predavanje o požarni varnosti za vodje, mojstre, vzdrževalce, kurjače in čuvaje

Požar v kotlovnici na Gorjani nam je dal misliti, da požarni varnosti posvetimo več pozornosti, ker je le preventiva tista, ki odklanja naše malomarnosti in če se nam primeri požar, da smo poučeni o načinu in uporabi naših aparatov in naprav. Zato smatram, da vsi tisti, ki so za-

- organizacija gašenja
- varnost in zaščita pri gašenju
- delo z ročnimi gasilnimi aparati
- delo s hidranti
- delo z motornimi brizgalami
- delo z dihalnim aparatom

posleni v popoldanski izmeni, ponoči, ob sobotah, nedeljah in praznikih, da so o tem še precej bolj seznanjeni, ker se v slučaju požara moramo opreti na svoje lastne moči gašenja.

- ogled prostorov in naprav, kot so: delovni prostor, skladišča, orodišča, bazeni, hidranti in omarice, sirene, shrambe ključev, razpored aparatov ter električna stikala.

Vemo, da razpolagamo z dragimi prostori, stroji, z veliko količino lesa in da imamo poleg tega še opraviti z laki, razredčili in raznimi gorivi. Zato, v kolikor ne bomo znali ceniti naše premoženje in da ne bomo predhodno zajeli vse požarno varnostne ukrepe, lahko pride do večje katastrofe, katere nihče od nas ne želi.

- Snov predavanja je zajela:
- ukrepanje pri začetnem požaru
- alarmiranje pri večjem požaru

Predavanje smo izvedli tako, da smo imeli iz vsake snovi kratek opis o načinu in delu; kaj gasimo, kako gasimo ter, da je vsak tudi praktično izvedel vajo, ki mu je bila zadana.

Predlagam, da k takšnemu načinu dela pristopijo tudi ostale gasilske organizacije naše delovne organizacije ker smatram, da bo vsem le v prid če bodo seznanjeni o gašenju in reševanju naše imovine.

Zerovec Franc

Bili smo na obisku

Po sklepu Upravnega in Nadzornega odbora našega gasilskega društva TOZD »TOMAŽ GODEC« sta šli na prijateljski obisk k poklicni gasilski enoti Nova Gorica dve desetini.

Dne 11. 10. 1974 ob 6. uri zjutraj se nas je zbralo 18 članov, od tega: kompletna mlada deseterina in v okrnjeni obliki starejša.

Krepko sta potegnili dva Fordova kombija izpred gasilskega doma proti Soriški planini, kjer smo se srečali s prvim snegom. Vendar težav nismo imeli, saj je bila cesta razvožena. Nesigurno vreme ni moglo pokvariti vzdušja. Prva postaja je bilo Grahovo. Skodelica kave in kraški pršut sta razpoloženje še povečala.

Po baški in soški dolini smo bili ob 10. uri že v gasilskem domu v Novi Gorici, kjer smo bili pričakovani in zelo prisrčno sprejeti. Z zanimanjem smo si

ogledali prostore in opremo, posebnost pa so bili člani zainteresi-

rani o sami službi, načinu alarmiranja in podobno. Za celo mesto ima enota samo 5 poklicnih gasilcev. Le ti imajo na domu telefonske aparate, preko katerih jih dežurni miličniki obveščajo ob morebitni katastrofi. Dežurna služba je celodnevna in tako je določen član enote za tisti dan celih 24 ur dolžan biti doma in čakati na morebitni poziv. Poleg redne službe opravljajo tudi vleke na cestah, popravljajo karambolirane in drugače pokvarjene avtomobile. Največja finančna sredstva pa pritekajo iz servisa za vzdrževanje ročnih gasilnih aparatov. Na ta način si pridobivajo sredstva, ki so potrebna za tekoče vzdrževanje in razširjeno reprodukcijo. Jasno je, da tudi občinski forumi prispevajo svoj delež, kar se posebnost odraža v sami opremi in orodju.

V času, ko smo se mudili pri poklicni enoti, nas je že prišel iskat referent za varstvo v tovarni MEBLO.

Tako smo po dvournem obisku odšli v tovarno pohištva MEBLO Nova Gorica, kjer smo si ogledali tehnologijo izdelave pohištva in jogijev. Mimogrede pa jasno tudi gasilske pripomočke v sami tovarni. Zaradi nastajajočega hrupa v tovarni smo šli v sejno sobo, kjer smo se pomenili o vsem, kar nas je zanimalo. Zelo obširno in temeljito razlago je dal na postavljena vprašanja referent za varstvo in požarno varnost tovarne.

Iz kvalitetne opreme za gašenje, ki jo imajo, je videti, da samoupravni organi gledajo na gasilsko organizacijo zelo konkretno.

V obeh primerih obiskanih društev smo videli veliko novega in zanimivega. Tako, da tudi drugim gasilskim društvom priporočam tako ekskurzijo. Posebno še, ker smo lesnoindustriji in se srečujemo povsod z enakimi problemi.

S tem je bil uradni dan ekskurzije pri kraju. Iz Gorice

smo se odpravili v Goriška Brda, kjer pa se nismo zadrževali dolgo. Prvotno smo nameravali v Brdih prenočiti, vendar se je pokazalo, da nimajo tujskih sob ali primernih prenočišč. Ponovno smo se vrnili v Novo Gorico, kjer smo prespali. Drugo jutro smo se odpravili nazaj proti Gorenjski. Prvo smo šli na Skalnic, kjer se nam je nudil čudovit pogled na eni strani na Trnovsko planoto, na drugi strani pa v Benečijo in goriška Brda ter vse do sinjega Jadrana. Ker je bil lep sončen dan smo krenili po poteh XXI. divizije preko Čepovana, Banjške planote nazaj proti Baški grapi. Vzdušje članov ekskurzije je bilo na višku, ko smo srečno prispeli v Bohinj. Na koncu bi se zahvalil vsem, ki so nam tako poučno ekskurzijo omogočili. Posebna zahvala pa še gasilskemu društvu Nova Gorica in tovarni MEBLO za razumevanje in topel sprejem.

Jaka

Kaj bo z bohinjsko cesto?

Bohinjska dolina je povezana z ostalim svetom s cestnim omrežjem s treh strani, in sicer preko Jelovice, preko Pokljuke in skozi Sotesko. Prvi dve cesti sta alpski in večji del asfaltirani, cesta skozi Sotesko pa v glavnem povezuje Bohinj z vsem tovrnim in osebnim prevozom. Pri vsem tem prometu, ki se odvija skozi Sotesko proti Bledu, pa ostaja cesta v zelo slabem stanju. Obljubljeno je bilo pred 15 leti, da bo tudi ta cesta »nekoč« modernizirana, skrajšana, asfaltirana ipd. Toda od vsega tega ni bilo nič drugega kot izgradnja nove ceste med Bohinjsko Bistrico in Mokrim Logom, dolga cca. 7 km.

Pred kratkim, točno povedano v jeseni 1973 pa se je Cestno podjetje Kranj odločilo za delno adaptacijo ceste skozi Sotesko in sicer od konca že preje novoizgrajene ceste v Mokrem Logu do bivšega obrata LIP Bled v Soteski. Toda zaradi izredno slabe organizacije dela in s precejšnjo mero neodgovornosti pa je del tega cestnega odcepa dolga cca. 800 m ostalo napol izgrajeno ter v takem stanju puščeno v pomet od pomladi letošnjega leta, tako da se je promet v turistični sezoni in še sedaj dalje, odvijal po izredno slabi cesti, makadamski, polno lukenj in zelo nevarni za promet.

Veliko je bilo govora, zakaj je cesta ostala v takem stanju. Vsi tisti, ki so bili vpleteni v te probleme, cesta se je prekinila z izgradnjo namreč zaradi napačno postavljenega opornega zidu pod cesto, so se izgovarjali drug na drugega. Cesto gradi Cestno podjetje Kranj, ta del opornega zidu pa so postavljali delavci gradbenega podjetja Sava iz Jesenic in je postavljen tako, da je nevarnost posutja na železniško progo, tako da je iz tega razloga ustavljena gradnja celotnega odseka.

Zadnje čase izgleda, da se bodo prizadeta podjetja med seboj toževala, Bohinjci in obiskovalci Bohinja pa si bodo še naprej lahko ogledovali na tem odcepu samo »lepe« luknje, skozi Sotesko pa še naprej nevarno cesto. Kaj hočemo, včasih se da tudi živeti od obljud, pa so v tem primeru vsi prisotni vzeli za rekoč dobesedno. Tudi skupščina občine Radovljica ima v tem primeru precej »zaslug«, da se z bohinjsko cesto toliko časa odlašala, pa čeprav venomer govorimo, da je bohinjski kot eden izmed najlepših turističnih krajev pri nas, po drugi strani pa so izgledi, da bodo alpske ceste, ki vodijo preko Pokljuke in Jelovice prej popravljene in asfaltirane kot pa glavna cesta skozi Sotesko. Zgleda, da misli Cestno podjetje Kranj in morda tudi skupščina občine Radovljica, da je tako prav?! Zato Bohinjci, potolažite se, saj so na občini obljubili, da bo cesta do Bleda adaptirana kmalu, postopoma, sigurno pa

do leta 1985. To leto bo kmalu, da pa bo cesta v tem času izgrajena tako kot obljubljajo, pa se bo videlo leta 1985? Prav bi bilo, da prizadeti forumi najdejo izhod v nekaj letih, najkasneje pa

Slikarske razstave v delovnih kolektivih

Vsa prizadevanja naše samoupravne družbe so dandanes obrnjena k delovnemu človeku. To velja seveda prav tako za področje kulture. Zato naj bi bilo kulturno ustvarjanje in udejstvovanje ne samo last posameznikov, marveč širokih ljudskih množic. Da pa ta cilj dosežemo, je treba podpirati in gojiti samo taka umetniška in kulturna stremjenja, ki so vsem potrebna, razumljiva in ki bogatijo človekovega duha.

V naši občini so v okviru kulturne akcije začeli zlasti tista področja kulturnega udejstvovanja, ki so v skladu z omenjenimi načeli. Zato je bil cilj vseh, ki jim je blizu resnična kultura, da se razširi vso kulturno dejav-

na ustvarjalnost, zlasti zadnja leta, ko je Zvezi kulturno prosvetnih organizacij občine Radovljica, uspelo združiti vse likovne ustvarjalce v organizirano skupino, v kateri lahko deluje prav vsak ljubitelj likovne umetnosti. Pomembno ob tem pa je, da vsa umetniška dela, kar se da, približamo delovnemu človeku tam, kjer on dela in živi, to zato, ker ta umetnost izhaja iz ljudi in je ljudem tudi namenjena.

Prav iz teh nagibov sta občinski svet zveze sindikatov Radovljica in likovna skupina pri Zvezi kulturno prosvetnih organizacij Radovljica, organizirali prvi dve taki razstavi v delovni organizaciji LIP Bled in sicer 11. okt.

nost med delovne ljudi, še posebej likovno umetnost.

Prav gotovo je likovno ustvarjanje tisto, ki more pritegniti pozornost vsakega človeka, zlasti tistega, ki ceni lepoto. To je še toliko razumljiveje, saj je likovna umetnost ljudem lahko umljiva ne glede na razlike v jeziku. Zato ima pomembno vlogo tudi pri povezovanju narodov in pri oblikovanju humanizma. Še zlasti pomembna je amaterska likovna ustvarjalnost, saj nastaja iz človekove potrebe po upodabljanju svojega okolja. Po svojem izvoru in obliki so amaterska likovna dela blizu preprostem človeku, saj je njihov ustvarjalec tudi sam prav tako preprost, a nadarjen človek, kakor so njegovi soobčani. Že to je navedno nekajšen porok, da so taka likovna dela razumljiva, da so predstavljena v ustaljenih oblikah in tehnikah ter niso samo nekakšni modni poskusi, odmaknjeni od naše resničnosti. Amaterska kulturno umetniška ustvarjalnost v naši občini je močno prisotna, tako tudi likov-

na obratu lesne predelave na Rečici ter 25. okt. v obratu Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici. Za delovno organizacijo LIP Bled sta bili ti dve razstavi še toliko bolj pomembni ob ugotovitvi, da v tej slikarski skupini aktivno deluje kar pet članov tega kolektiva in sicer: Ciril Kraigher, Gros Poldi, Jana Dežman-Beravs, Hudovernik Ludvik in Skalič Janez.

Obe razstavi, tako na Bledu kot v Bohinju sta bili povezani s kulturnim programom, v katerem sta sodelovala pevski zbor KPD iz Zasipa in pevski zbor KUD Stane Zagar iz Kroke, članice gledališke skupine delovnega kolektiva Almira iz Radovljice ter članica del. kolektiva LIP Bled Jana Dežman-Beravs, kot pesnica in recitatorka svojih pesmi. Razstava v obeh krajih je po številu obiskovalcev in po zanimanju zanjo pokazala, da so se že na samem začetku uresničili smotri in cilji kulturne akcije, ki je in bo tudi v bodoče tesno navezana na delovne organizacije.

Nagradna križanka

NAGRADE:

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pravilne rešitve pošljite do 25. novembra 1974, na uredniški odbor Glasila.

29.11.

OZEK KOSBLAG DVOJINA SEVERNI VETER V ITALIJI

BELO MORSE

09. XI. 1973

SESTAVIL KUSAR STEFAN	RASTLINA RHAN	PRELIV SEMENA	TRG ZA VREDNOSTNE PAPIRJE	NEKDANJI SKAKALEC MIRO	ITALIJA PEVKA INES	NAPAD NAVAL	DOPISUJE V GLASILO	ARRAŠKO VINO	LESENA STENA	ZANIMIV PRIVLAČEN	GLINASTA PIŠČAL	
DAN V TEDNU							MOŠKO IME					
SOL. KROMOVE KISLINE							PRIPOVEDNI PESNIK GLAS TROBENTE					
PLOT NASPROTNO ODNASAJME												
OGRADA							REKA V ČRNI GORI	PLOŠČIN SKA MERA	ČUVAJ			
LIP BLED	PETELIN	VRSTA PRIKUHE	NEVEZAN NEQUEŠAN GOVOR		ZELENKA V PUŠČAVI				MESTO V ALŽIRU VZGLEDEN VZOREN	OSEBNI ZAJMEK TOV. V KAMNIKU		
CERKVENI ZBOR			DEL OBRAZA		VULKAN NA SICILIJI	ODISEJEV OČE	SRAČUNSKO PORAZEN	ST. GR. HIT BOGINJA PREPIRA DOŽELEMA		OSEBNI ZAJMEK BARVA KOŽE SPIRALA		
STARE MATERE			POSTATI BREZGLAVO JEZERO V ITALIJI					DRŽAVA KOT DOM OTAČBINA				
MARXOVO DELO					NIKOLA			TRD ŽRN KAVČUK				
EDEN OD ČUTOV			ŠMIT JOŽE ELEMENT (LA)		STAKAJM. PRESTOLNICA LOVSKE GON			ALESSANDRO PRISTAN. 1462-1549 JE BIL PAPER PAVEL III				
RAZPREDELNICA					2. IME 12 FILMA DR. ŽIVAGO. ANG. BRANOVEC			NAGAJNBO POREDNE		ALFRED NOBEL		
LIP BLED	ŽITNI STROK	VEČJE PAJST V KONGU ZNALY ANDH			ZNAK ZA TULIJ SABA HAYES MOŠKO IME			PRIZORIG V CIRKUSU JAP DROBITZ		LADJA ARGONA VTOV	NAUK O SAMOGOVORNI ŠTVU	
LESNO PODJETJE VLOGATCU			OBDELANA POVRŠINA EDEN IN DRUGI			JOHN BOYD ŠKOTSKI STRA ZA PREHRANO EREN OD DRAV. KIH DOKOV				IBSENOVA DRAMA		
POŽRE ŠEN					IMA SVOJ DELA SELIGOJ RUDI			LIP BLED IT KAMION				
MENJASICA PRAZIVALA RAZREDA KORENO-NOŽCEV					GERMAN. OREL	PRAHEN PREDIVO MNOŽINA MODEL KAOJACA		PIJACA STARIH SLOVANOV SPONA		FA. PISATEL JEAN MARO PALICA BOGA BAKHA		
SARAJEVO			SR. LITRSKI PESNIK 12 JONSKA MESTA TEA					STROKOVN LA. SONATOLAN - 2400 ODPADKI IERITVE				
					ARGON	PRHA	TURŠKI VELIKAS	TOVARNA V DOMALAH OSJE GNEZDO		PRIPOMNI ZLOŽENKA DVA - DVO Ž IME		
					MIŠICA VRTILKA OBRACAL-KA			SHARIF RALJENA VOKALA		POLET ZANDS		
										VOJNI ODSFK ERNA PTICA	RJAV MESTEC V REŠKEM ZALIVU	
											KONJ	
					IZDELO VALEČ RAKET	IVANA KOBILICA	NOSILNO ORODJE DELANICE			KONTINE-NT		
LIP BLED	VRSTA RIBE	BLISK	TIRAN VASILNEJ	OBZARAN KOS DEBLA ŽENSKO IME		DUNAJSKI PARJEKI NARAVNI ZASLONI		GR. BOGIN NESREČE ALIN 3 ERKA		SOLDAT		
LUJDSKA SOUBAV STARIH ATENAH								ALIKOHO-LNA PIJACA		DOMAČA ŽIVAL POMENBER BAHAV		
PLOD STROČNIC					CEVKA ZA SKANJE SHOLG ANDREJ					GARDNER DRŽAVA NA VZHODU	MUSLIMAN SCI DJOHNIK	
DOBA TREH MESECEV								ARIDIJ 14 IN 9 ERKA		MESTO V RUSIJI	KOSMATA ODEJA	
PEVKA TEBALDI					PAST BARIJ					NORSKI SE SALT SEVERA IGRALNA KARTA	ADAM BOHORIC KEITE DRAGOTIN	TANTAL ARABSKI ŽREBEC
ŽENSKO IME					ZASTOPNIK ALŽIRIJE NA BEOG. KONFERENCI					KRATKA ZABAVNA ZGODBA		
GATERIST KOD ZAGA					SHUCARSKI ČOLN			ETIOPSKI PLEMISKI NASLOV ATO		KOD SE POTEQUJE ZA KAKO FUNKCIJO		

Kronika

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC OKTOBER

TOZD »T. Godec« Boh. Bistrica
392 + 8 vajencev
TOZD BLED
290 + 13 vajencev
TOZD Mojstrana
41 + 1 vajencev
TOZD Podnart
49
TOZD Trgovina
6

DSSS

78

Skupaj
856 + 22 vajencev

POROČILA STA SE:

Kos Maks
Skr. Francka

Humor

GLAVNI JE ON

Tone: »France, pri nas imam pa vedno jaz zadnjo besedo!«

France: »Ja, ja, kje pa?«

Tone: »Kaj da ne! Kadar me žena kaj zmerja in hoče, da kaj naredim, vedno nazadnje rečem »saj bom.«

IMELA STA SREČO

Mož, ki ni bil najbolj navdušen za delo doma, reče ženi: »Imel sem srečo, da sem tebe dobil, vsaj kdo kaj podela doma.«

Žena, ki ni bila kaj prida navdušena nad moževim lenobo mu odgovori: »Jaz sem pa vesela, da sem dobila tebe, imam vsaj delo.«

DOLG JEZIK

Šef Janez pride v pisarno in reče uslužbencem: »Za več mesecev sem lahko odsoten, če na nepravem mestu povem vic, ki ga vem!«

Oglasi se Anica, ki je bila najbolj korajžna: »Ob prvi priliki in na pravem mestu ga povej,

upam, da odsotnost ja ne bo manjša od enega meseca!«

Clani uredniškega odbora:

Robič Ivan, glavni urednik

Jeglič Silva, tehnični urednik

Žitnik Janez, Pretnar Jasna, Trojar Andrej, Mencinger Franc, Kraigher Ciril